

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 15 Haziran 2023

Sayı: 189

7/406

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
13.06.2023

Hikmet Yılmaz Kılıcı
Isparta Milletvekili

8 Haziran 2023 tarihinde akşam 18.15 sularında Isparta İli Gelendost İlçesi Yenice ve Avşar köylerinde şiddetli şekilde dolu yağışı meydana gelmiştir. Dolunun etkili olduğu 6000 dekarlık arazide 70 - 80 bin ton elma üretimi yapılmakta olup; dolu nedeniyle geniş çaplı bir hasar oluşmuş ve toplam meyve miktarının %90'lık kısmı ve hatta bazı alanlarda da %100 oranında bir kayıp meydana gelmiştir.

Bahse konu köylerimizde elma üretiminin yanında şeftali, nektarin, kayısı ve erik üretimi de yapılmakta olup ana üretim kolu elma hasadına kadar olan dönemde diğer meyve türlerinden gelir elde edilmektedir. Bu gelirlerin kesilmesi çiftçinin zor duruma düşmesine sebep olmaktadır. Üretim aşamasında ilaçlama ve gübreleme gibi en ağır kalemleri oluşturan maliyet kalemlerinin % 80'lik yoğunluktaki kısmı bu döneme kadar uygulanmış; önümüzdeki yıl ve yıllarda meyve verimini olumlu yönde etkilemesi açısından ek gübreleme ve farklı uygulamalarla devamı sağlanacak bu harcamalar da ek maliyetlere yol açmıştır.

Çiftçinin mağduriyetinin giderilmesi açısından verilebilecek herhangi bir destek durumunda Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) yerine Gelendost Sulama Birliğine verilen beyanların esas alınması önem taşımaktadır. Eğirdir Gölü kıyısında maliye ya da mal müdürlüğüne ait arazilerde kiralama işlemi yapılamaması veya tapuların uzun yıllardır mirasçılar tarafından alınmamış olmasından dolayı ÇKS kaydı yaptırılmayan arazilerin destekten yararlandırılmaması durumu söz konusu olduğundan bu tip araziye sahip olan çiftçilerimiz tekrar mağdur duruma düşecektir.

Geçmiş yıllardan beri Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) sıkıntılardan dolayı ve verilen raporların asıl hasarı karşılamaması hatta sigorta beyanındaki birim fiyatların normal fiyatlara göre daha düşük olması ve ağaç üzerindeki tonajın gelen eksperin inisiyatifinde belirlenmesi sebebiyle çiftçilerimiz ürünlerini sigortalatmaktan kaçınmaktadır. Bitkisel ürün sigortasını sadece bankalardan kredi çeken çiftçilerimiz yaptırmakta bu oran da sadece %1-2'lik kısmı kapsamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1 - Çiftçilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi için banka kredileri ödemelerini faizsiz ötelemeyi ve yine faizsiz şekilde 5 yıl ödemeli kredi tahsisi yapılması için adım atacak mısınız?

- 2 – Dolu yağışı zarar gören üreticilerimize dekar bazlı devlet desteği ödemesi bir hibe desteği verilmesi düşünülüyor mu?
- 3 - Sulama Birliklerine yapılacak ödemelerinin devlet destekli olması, yine doludan zarar gören çiftçilerin sulama birliğine olan borçlarının devlet tarafından ödenmesi ve sulama birliğinin elektrik faturası ve personel giderlerinin kamu kaynaklarınca karşılanmasının çiftçimize ve bölge üretimine olumlu bir katkı olacağı ortadayken bu adımların atılması için neden beklenilmektedir?
- 4 - Üretilen ürünün çok önemli bölümünde kalite kaybı olması ve bu ürünlerin pazar değerinin olmamasından dolayı bu ürünler direk meyve suyu fabrikalarına satılacaktır. Meyve suyu fabrikalarının da sübvansede edilerek meyve suluk elma da dolu zararı gören bölgeler için taban fiyat uygulaması için çalışmalar yapılması düşünölmekte midir? Varsa böyle bir çalışma ne aşamadadır?